

OBRAZLOŽENJE

OSTVARENJA PRIHODA I PRIMITAKA, RASHODA I

IZDATAKA DRŽAVNOG PRORAČUNA REPUBLIKE HRVATSKE

U PRVOM POLUGODIŠTU 2020. GODINE

PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Uvidjevši kako će pandemija koronavirusa dovesti do značajno negativnih socijalno-gospodarskih posljedica, Vlada RH iskoristila je stvoreni fiskalni prostor iz prethodnih godina za brzu i snažnu fiskalnu potporu za održavanje zaposlenosti i cjelokupne gospodarske aktivnosti. U tom kontekstu, donesena su dva paketa mjera namijenjenih prije svega pomoći gospodarstvu i građanima, uz niz mjera usmjerenih ka ublažavanju negativnih posljedica u pojedinačnim sektorima. Tako je izmjenama poreznih propisa poduzetnicima koji su imali, ili su procijenili da će imati, pad prihoda veći od 20%, omogućena beskamatna odgoda i obročna otpлата izravnih poreza i doprinosa. Dodatno, travanjskim paketom gospodarskih mjera ova je mjera ojačana te su poduzetnici s godišnjim prihodom manjim od 7,5 milijuna kuna i padom prihoda većim od 50%, bili u potpunosti oslobođeni plaćanja izravnih poreza i doprinosa koji su dospijevali tijekom travnja, svibnja i lipnja 2020. godine. U istom razdoblju, tvrtke koje su ostvarile prihod veći od 7,5 milijuna kuna, uz pad prihoda veći od 50%, mogle su djelomično biti oslobođene plaćanja navedenih davanja ovisno o padu prihoda.

Na ostvarenje prihoda državnog proračuna u prvom polugodištu 2020. utjecala su negativna kretanja u gospodarstvu kao i cjelogodišnji fiskalni učinci provedenog poreznog rasterećenja u 2019., te učinci poreznih izmjena koji su stupili na snagu od 1. siječnja 2020. Naime, u sustavu poreza na dodanu vrijednost smanjena je stopa PDV-a za pripremu i usluživanje hrane u ugostiteljstvu s 25% na 13%. Osim toga, izmijenjen je i sustav oporezivanja dobiti gdje je povećan iznos prihoda s 3 na 7,5 milijuna kuna na koji se plaća stopa poreza na dobit od 12%. Time se na dodatnih 10.000 obveznika, odnosno ukupno 93% obveznika poreza na dobit, od ove godine primjenjuje stopa od 12%. Izmjenama u sustavu posebnih poreza i trošarina uveden je povrat dijela plaćene trošarine na dizelsko gorivo koje se koristi u željezničkom prometu robe i putnika te potpuno oslobođenje od plaćanja trošarine na električnu energiju u željezničkom prometu robe i putnika. Uz to, provedena je i promjena oporezivanja bezalkoholnih pića po udjelu dodanih šećera umjesto dosadašnjeg linearnog količinskog oporezivanja po hektolitru te korekcija iznosa trošarina na alkohol i duhan. U sustavu poreza na dohodak povećan je osnovni osobni odbitak koji od 1. siječnja 2020. iznosi 4.000 kuna. Uz sve navedeno, velik utjecaj na ostvarenje proračunskih prihoda u ovoj godini imale su i mjere potpora za održavanje zaposlenosti i cjelokupne gospodarske aktivnosti uslijed pandemije koronavirusa.

Ukupni prihodi državnog proračuna ostvareni su u iznosu od 60,4 milijarde kuna, što čini 49,5% godišnjeg plana, a na međugodišnjoj razini bilježe smanjenje od 7,2%.

Prihodi poslovanja

Prihodi poslovanja u prvom polugodištu 2020. ostvareni su u iznosu od 60,1 milijardu kuna ili 49,6% godišnjeg plana. Njihova najznačajnija kategorija su porezni prihodi koji bilježe

smanjenje od 13,6% u odnosu na isto razdoblje 2019. i iznose 32 milijarde kuna ili 48,5% godišnjeg plana. Na temelju dosadašnjih makroekonomskih kretanja, dinamike oporavka gospodarske aktivnosti nakon ponovnog otvaranja gospodarstva kao i dinamike prikupljanja pojedinih kategorija poreznih prihoda, očekuje se kako će isti biti ostvareni u nešto većem iznosu u odnosu na planirane.

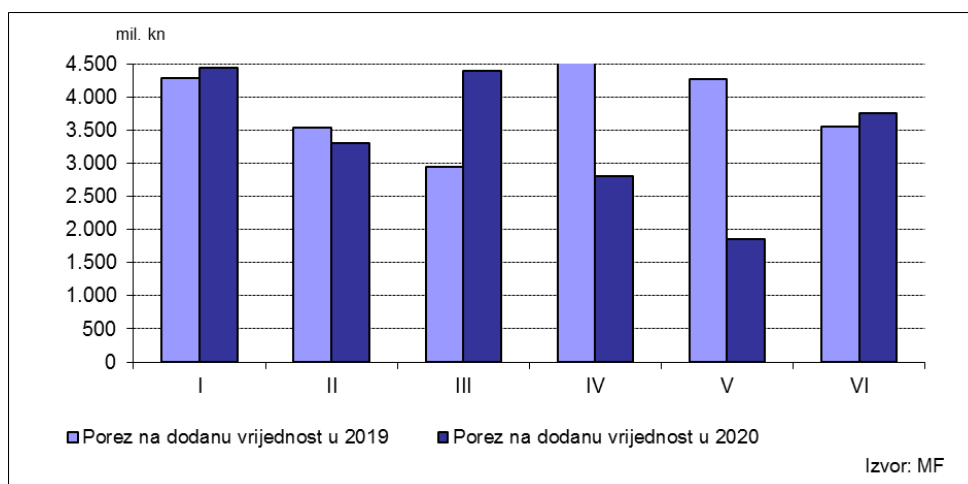
Porez na dobit

Prihodi od poreza na dobit u prvom polugodištu 2020. iznose 4,2 milijarde kuna ili 63,6% godišnjeg plana. Istodobno, ovi prihodi bilježe međugodišnje smanjenje od 20,9%, što je posljedica uvedene mjere produženja roka za predaju godišnjeg izvješća obračuna poreza na dobit za 2019. Stoga je i dio prihoda od poreza na dobit, koji je trebao biti uplaćen tijekom travnja, uplaćen u srpnju te ne ulazi u polugodišnji izvještaj o proračunskim prihodima za ovu godinu.

Porez na dodanu vrijednost

Prihod od poreza na dodanu vrijednost, u razdoblju od siječnja do lipnja 2020., ostvaren je u iznosu od 20,5 milijardi kuna ili 47% godišnjeg plana, čime na međugodišnjoj razini bilježi smanjenje od 12,6%. Takvo kretanje prvenstveno je rezultat pada osobne potrošnje uslijed mjera poduzetih u svrhu sprečavanja širenja koronavirusa, ali i prethodno spomenutih poreznih rasterećenja koja su u primjeni od početka 2020. godine.

Grafikon 1: Kretanje prihoda od poreza na dodanu vrijednost u prvom polugodištu 2019. i 2020. godine

Porez na promet

Od 2018. godine ukinut je porez na stjecanje rabljenih motornih vozila te je isti zamijenjen upravnim pristojbama koje se naplaćuju kod stjecanja rabljenih vozila. Iznos koji je ostvaren

na ovoj stavci odnosi se na naplatu dugovanja po osnovi poreza na stjecanje rabljenih motornih vozila, a iznosi 1,5 milijuna kuna.

Posebni porezi i trošarine

Tijekom prvog polugodišta 2020. prikupljeni prihodi od posebnih poreza i trošarina iznose 6,5 milijardi kuna ili 46,5% godišnjeg plana te bilježe međugodišnje smanjenje od 11,3%. Smanjenje je zabilježeno uslijed mjera poduzetih u svrhu sprečavanja širenja koronavirusa, a koje su rezultirale značajnim smanjenjem intenziteta prometa i potrošnje trošarinskih proizvoda. Iznosom najvažniji trošarinski oblik jest trošarina na energente i električnu energiju koji u prvih šest mjeseci ove godine iznosi 3,3 milijarde kuna te ostvaruje međugodišnji pad od 14,4%. Iz istog razloga, pad bilježe i ostali trošarinski prihodi, osim trošarina na duhanske proizvode i posebnog poreza na kavu (koji na međugodišnjoj razini stagniraju) te posebnog poreza na bezalkoholna pića koji na međugodišnjoj razini raste zbog drugačijeg obračuna posebnog poreza i to prema udjelu dodanih šećera umjesto dosadašnjeg linearnog količinskog oporezivanja po hektolitr.

Ostali porezi na robu i usluge

U prvih šest mjeseci 2020. prihodi od ostalih poreza na robu i usluge ostvareni su u iznosu od 215 milijuna kuna ili 51% godišnjeg plana, što je na međugodišnjoj razini povećanje od 0,6%. Ovu skupinu poreznih prihoda čine prihodi od poreza na osiguranje od automobilske odgovornosti i kasko osiguranja na koje pandemija koronavirusa nije imala značajniji utjecaj.

Porez na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću, te naknade za priređivanje igara na sreću

Prihod od poreza na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću u prvom polugodištu 2020. iznose 125,1 milijun kuna, dok naknade za priređivanje igara na sreću u isto vrijeme iznose 349,7 milijuna kuna. Na ove prihodne kategorije pandemija koronavirusa imala je vrlo značajan utjecaj pa tako u odnosu na isto razdoblje prethodne godine prihodi od poreza na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću bilježe smanjenje od 34,6%, dok prihodi od naknada za priređivanje igara na sreću padaju za 22,7%.

Porez na međunarodnu trgovinu i transakcije

Prihodi od poreza na međunarodnu trgovinu i transakcije u prvom polugodištu 2020. ostvareni su u iznosu od 177,5 milijuna kuna ili na razini od 56,5% godišnjeg plana te bilježe međugodišnje smanjenje od 3,9%.

Doprinosi

Prihodi od doprinosa u prvom polugodištu 2020. ostvareni su u iznosu od 10,4 milijarde kuna ili na razini od 49,2% godišnjeg plana odnosno bilježe međugodišnje smanjenje od 12,2%. Ovakva kretanja proizlaze iz učinaka mjera Vlade RH za održavanje zaposlenosti i cjelokupne gospodarske aktivnosti, kojima je omogućena odgoda ili otpis potraživanja po osnovi doprinosa, a ovisno o rezultatima poslovanja za vrijeme pandemije kornavirusa. Uplaćeni prihodi od doprinosa za zapošljavanje iznose 4,4 milijuna kuna, a odnose se na uplatu dugovanja po osnovi doprinosa za zapošljavanje, budući da je isti ukinut od 1. siječnja 2019.

Prihodi od pomoći

Ukupni prihodi od pomoći u prvom polugodištu 2020. iznose 10,4 milijarde kuna te bilježe međugodišnji rast od 25,5%. U njihovoj strukturi najveći dio i to od oko 98,6% čine prihodi od pomoći međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU, koji su izravno vezani uz projekte financirane iz EU proračuna. Manji dio odnosi se na pomoći od inozemnih vlada, pomoći iz drugih proračuna, pomoći od ostalih subjekata unutar općeg proračuna, pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan, pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava te prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna.

Prihodi od imovine

Prihodi od imovine sastoje se od prihoda od financijske imovine, prihoda od nefinancijske imovine te prihoda od kamata na dane zajmove. Ovi prihodi u prvom polugodištu 2020. iznose 876,6 milijuna kuna ili 39,1% godišnjeg plana, dok su u odnosu na isto razdoblje 2019. manji za 3,9%. Smanjenje proizlazi iz drugačije dinamike uplate prihoda po osnovi dividendi i dobiti trgovačkih društava u javnom sektoru nego što je to bilo u istom razdoblju prethodne godine, ali i smanjene uplate prihoda po osnovi koncesija.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada

Ovi su prihodi u prvom polugodištu 2020. ostvareni u iznosu od 1,7 milijardi kuna ili na razini od 40,2% godišnjeg plana te su za 19,1% manji nego u prvom polugodištu 2019. Pritom prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi iznose 305,3 milijuna kuna ili 48,1% godišnjeg plana, dok prihodi po posebnim propisima iznose 1,4 milijarde kuna ili 38,8% godišnjeg plana. Prihodi po posebnim propisima uključuju i dio namjenskih prihoda u sustavu znanosti i drugih proračunskih korisnika.

Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija

U prvom polugodištu 2020. prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga ostvareni su u iznosu od 401,6 milijuna kuna ili 37,9% godišnjeg plana. Istovremeno, prihodi od

donacija iznosili su 151,8 milijuna kuna. Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija u cijelosti su vlastiti prihodi proračunskih korisnika.

Prihodi od HZZO-a temeljem ugovornih obveza

Prihodi od HZZO-a temeljem ugovornih obveza u prvom polugodištu 2020. iznose 3,8 milijardi kuna te su ostvareni na razini od 50,9% godišnjeg plana, a u potpunosti se odnose na prihode državnih bolničkih ustanova.

Prihodi od kazni, upravnih mjera i ostali prihodi

Prihodi od kazni su u prvom polugodištu 2020. ostvareni u iznosu od 271,8 milijuna kuna ili 51,7% godišnjeg plana, dok na međugodišnjoj razini ovaj prihod pada za 6,3%. Prihodi od kazni ostvareni su najviše od kazni za prekršaje u prometu, dok se preostali dio prihoda ove stavke odnosi na kazne u poreznim, carinskim i deviznim prekršajima, kazne za privredne prijestupe te druge upravne mjere.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u prvom polugodištu 2020. ostvareni su u iznosu od 280 milijuna kuna što je za 40,9% manje nego u istom razdoblju prethodne godine. Takva kretanja rezultat su smanjenja prihoda od prodaje svih vrsta imovine. U njihovoj strukturi najveći dio odnosi se na prihode od prodaje proizvedene dugotrajne imovine, odnosno stanova i drugih građevinskih objekata, postrojenja i opreme te prometnih sredstava. Uz to, ostvareni su i prihodi od prodaje zemljišta te prihodi od prodaje zaliha.

Tablica 1: Ukupni prihodi državnog proračuna u prvom polugodištu 2019. i 2020.

000 HRK	Ostvarenje	Plan	Ostvarenje	Indeks	Indeks
	I. - VI. 2019.	2020.	I. - VI. 2020.	4=3/2	5=3/1
	1	2	3		
UKUPNI PRIHODI	65.058.931	121.950.262	60.356.853	49,5	92,8
PRIHODI POSLOVANJA	64.584.863	121.179.883	60.076.853	49,6	93,0
61 Prihodi od poreza	37.085.184	66.025.592	32.040.636	48,5	86,4
612 Porez na dobit	5.252.586	6.530.890	4.153.613	63,6	79,1
614 Porezi na robu i usluge	31.647.737	59.180.710	27.709.498	46,8	87,6
6141 Porez na dodanu vrijednost	23.497.615	43.733.891	20.545.915	47,0	87,4
6142 Porez na promet	188	13	1.511		805,6
6143 Posebni porezi i trošarine	7.292.873	13.913.359	6.472.235	46,5	88,7
61431 Poseban porez na osobne automobile, ostala motorna vozila, plovila i zrakoplove	607.520	755.271	343.087	45,4	56,5
61432 Trošarina na energente i električnu energiju	3.880.518	6.888.819	3.322.082	48,2	85,6
61433 Trošarina na alkohol i alkoholna pića	121.180	309.612	116.819	37,7	96,4
61434 Trošarina na pivo	236.262	517.402	230.102	44,5	97,4
61435 Poseban porez na bezalkoholna pića	58.525	175.688	64.247	36,6	109,8
61436 Trošarina na duhanske proizvode	2.331.009	5.143.496	2.337.458	45,4	100,3
61437 Poseban porez na kavu	58.029	123.064	58.437	47,5	100,7
61438 Poseban porez na luksuzne proizvode	-171	7	4	0,0	
6146 Ostali porezi na robu i usluge	213.686	421.804	215.049	51,0	100,6
6147 Porez na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću	191.152	278.382	125.063	44,9	65,4
6148 Naknade za priređivanje igara na sreću	452.222	833.262	349.724	42,0	77,3
615 Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije	184.637	313.972	177.514	56,5	96,1
616 Ostali prihodi od poreza	224	19	11	0,0	5,0
62 Doprinosi	11.892.389	21.206.552	10.440.784	49,2	87,8
622 Doprinosi za mirovinsko osiguranje	11.681.444	21.199.158	10.436.421	49,2	89,3
623 Doprinosi za zapošljavanje	210.946	7.394	4.363	59,0	2,1
63 Pomoći	8.278.003	18.253.115	10.391.460	56,9	125,5
64 Prihodi od imovine	912.164	2.240.174	876.592	39,1	96,1
641 Prihodi od financijske imovine	163.920	1.407.430	281.073	20,0	171,5
642 Prihodi od nefinancijske imovine	424.297	540.423	319.892	59,2	75,4
643 Prihodi od kamata za dane zajmove	323.947	292.321	275.626	94,3	85,1
Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	2.069.934	4.163.396	1.673.989	40,2	80,9
651 Upravne i administrativne pristojbe	361.337	634.885	305.270	48,1	84,5
652 Prihodi po posebnim propisima	1.708.596	3.528.511	1.368.719	38,8	80,1
Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija	512.470	1.239.919	553.435	44,6	108,0
661 Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	474.565	1.060.808	401.625	37,9	84,6
663 Donacije od pravnih i fizičkih osoba izvan općeg proračuna	37.905	179.111	151.810	84,8	400,5
Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza	3.544.634	7.524.969	3.828.142	50,9	108,0
67	3.544.634	7.524.969	3.828.142	50,9	108,0
68 Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	290.085	526.166	271.815	51,7	93,7
PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	474.068	770.379	280.001	36,3	59,1
71 Prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine	47.311	54.430	22.577	41,5	47,7
72 Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	343.158	426.374	182.881	42,9	53,3
74 Prihodi od prodaje zaliha	83.600	289.575	74.543	25,7	89,2

RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Ukupni rashodi Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu planirani su u iznosu od 147,3 milijarde kuna, od čega rashodi poslovanja 141,5 milijardi kuna, a rashodi za nabavu nefinancijske imovine 5,8 milijardi kuna.

Tablica 2. Kretanje rashoda u 2019. i 2020. godini

(u kunama)	Izvršenje I-VI 2019.	Plan 2020.	Izvršenje I-VI 2020.	Indeks I-VI 2020./ I-VI 2019.	Indeks I-VI 2020./ P 2020.
	1	2	3	4=3/1	5=3/2
RASHODI	66.936.936.658	147.292.059.430	77.082.585.929	115,2	52,3
3 Rashodi poslovanja	65.882.347.252	141.521.626.126	74.868.422.072	113,6	52,9
4 Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	1.054.589.405	5.770.433.304	2.214.163.857	210,0	38,4

Izvršenje ukupnih rashoda državnog proračuna u prvom polugodištu 2020. godine iznosi 77,1 milijardu kuna što čini 52,3% planiranih rashoda za 2020. godinu. Rashodi poslovanja izvršeni su u iznosu od 74,9 milijardi kuna, odnosno 52,9% planiranih rashoda poslovanja, dok su rashodi za nabavu nefinancijske imovine izvršeni u iznosu od 2,2 milijarde kuna, odnosno 38,4% plana.

Ukupni rashodi državnog proračuna u prvom polugodištu 2020. godine veći su za 10,1 milijardu kuna ili 15,2% u odnosu na isto razdoblje 2019. godine. Navedeno povećanje prvenstveno je rezultat provedbe mjera za očuvanje radnih mjesta kod poslodavaca kojima je zbog posebne okolnosti uvjetovane epidemijom koronavirusa (COVID-19) narušena gospodarska aktivnost, kao i financiranja drugih troškova, aktivnosti i projekata koji su povezani uz epidemiju koronavirusa (COVID-19) za što je u prvom polugodištu 2020. godine ukupno izvršeno 6,7 milijardi kuna rashoda. Izuzev navedenog, troškovi povezani s epidemijom koronavirusa (COVID-19) izvršeni su i s izdataka državnog proračuna u iznosu od 2,8 milijardi kuna.

Uz navedeno, u prvom polugodištu 2020. godine na povećanje rashoda utjecalo je i veće izvršenje ukupnih rashoda za zaposlene (uključujući i rashode za zaposlene u osnovnim i srednjim školama) za 1,2 milijarde kuna što je rezultat pune primjene kolektivnih ugovora te drugih propisa kojima se reguliraju plaće zaposlenika u državnim i javnim službama, a koji su stupili na snagu tijekom 2019. i 2020. godine. Također su povećani rashodi za mirovine i mirovinska primanja za 740,1 milijun kuna radi usklađivanja mirovina ostvarenih prema općim i posebnim propisima u 2020. godini i prenesenog učinka usklađivanja mirovina iz 2019. godine.

U prvom polugodištu 2020. godine rashodi financirani iz fondova Europske unije izvršeni su u iznosu od 8,5 milijardi kuna odnosno 48,4% planiranih sredstava te su u odnosu na isto razdoblje prethodne godine veći za 2,3 milijarde kuna. Uzevši u obzir i izdatke državnog proračuna, rashodi i izdaci financirani iz fondova Europske unije izvršeni su u iznosu od 9,0 milijardi kuna odnosno 49,9% plana.

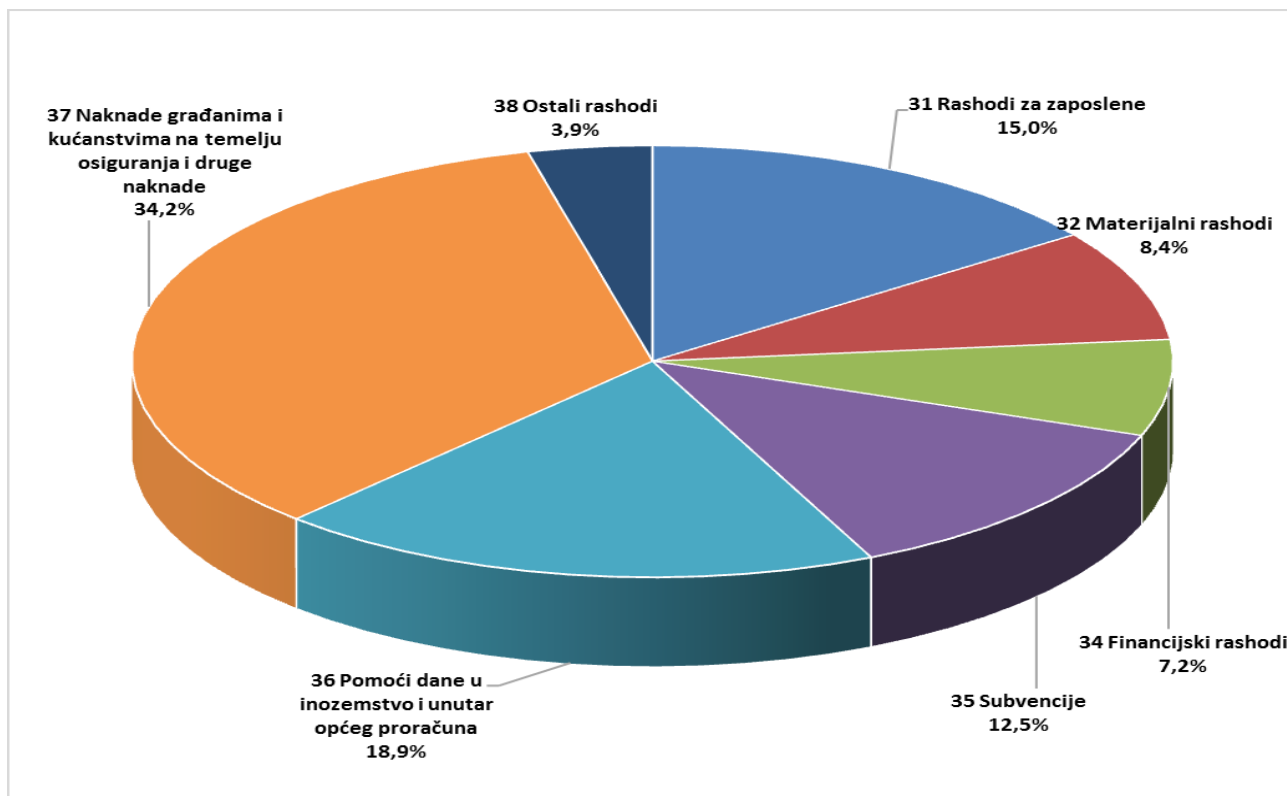
1. Rashodi po ekonomskoj klasifikaciji

Rashodi poslovanja

Rashodi poslovanja u prvom polugodištu 2020. godine izvršeni su u iznosu od 74,9 milijardi kuna. U strukturi rashoda poslovanja najveći udio od 34,2% čine naknade građanima i

kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade, a slijede pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države s udjelom od 18,9% te rashodi za zaposlene s udjelom od 15,0%.

Grafikon 2. Struktura izvršenja rashoda poslovanja u prvom polugodištu 2020. godine po skupinama rashoda ekonomske klasifikacije

Tablica 3. Rashodi poslovanja u 2019. i 2020. godini¹

(u kunama)		Izvršenje I-VI 2019.	Plan 2020.	Izvršenje I-VI 2020.	Indeks I-VI 2020./ I-VI 2019.	Indeks I-VI 2020./ P 2020.
		1	2	3	4=3/1	5=3/2
3	Rashodi poslovanja	65.882.347.252	141.521.626.126	74.868.422.072	113,6	52,9
31	Rashodi za zaposlene	14.310.765.910	22.362.967.543	11.250.885.243	78,6	50,3
32	Materijalni rashodi	6.501.409.134	14.283.319.892	6.263.858.640	96,3	43,9
34	Financijski rashodi	5.279.056.689	7.143.334.957	5.392.126.891	102,1	75,5
35	Subvencije	3.714.318.720	13.376.523.489	9.368.419.554	252,2	70,0
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	7.901.739.858	27.126.384.929	14.122.436.197	178,7	52,1
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	24.416.048.132	51.172.498.105	25.582.326.846	104,8	50,0
38	Ostali rashodi	3.759.008.809	6.056.597.211	2.888.368.701	76,8	47,7

¹ izmjena metodologije iskazivanja rashoda državnog proračuna u 2020. godini za pojedine kategorije rashoda

Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene u prvom polugodištu 2020. godine izvršeni su u iznosu od 11,3 milijarde kuna što predstavlja 50,3% planiranih rashoda za zaposlene. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine umanjani su za 21,4% odnosno 3,1 milijardu kuna.

Navedeno smanjenje je prvenstveno rezultat promjene u metodologiji iskazivanja rashoda za bruto plaće, doprinose i ostale rashode za zaposlene u osnovnim i srednjim školama. Naime, osnovne i srednje škole, kojima su osnivači jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračunski su korisnici tih jedinica i prijenos sredstava za rashode za zaposlene iz državnog proračuna navedenim korisnicima iskazuje se od 2020. godine u okviru skupine 36 *Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna*, a ne više u okviru skupine 31 *Rashodi za zaposlene*.

U prvom polugodištu 2020. godine rashodi za zaposlene u osnovnim i srednjim školama izvršeni su u iznosu od 4,2 milijarde kuna što je za 413,2 milijuna kuna više u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Uključivanjem navedenog iznosa u ukupne rashode za zaposlene, isti su u prvom polugodištu 2020. izvršeni u iznosu od 15,5 milijardi kuna, što je 50,4% planiranog iznosa te su u odnosu na isto razdoblje prethodne godine povećani za **1,2 milijarde kuna** odnosno 8,2%, što je rezultat:

- **prenesenog učinka uvećane osnovice za izračun plaća** za državne službenike i namještenike te osnovice za plaće u javnim službama temeljem Dodatka I. Kolektivnom ugovoru za državne službenike i namještenike (Narodne novine, broj 2/19) i Sporazuma o osnovici za izračun plaće u javnim službama (Narodne novine, broj 2/19) iz 2019. godine. Osnovice za plaće uvećane su za 3% od *1. siječnja 2019. godine* s primjenom od veljače 2019. godine te za 2% od *1. rujna 2019.* koja se primjenjivala s isplatom plaće u listopadu 2019.,
- **primjene uvećane osnovice za izračun plaća** za državne službenike i namještenike te osnovice za plaće u javnim službama temeljem Dodatka II. Kolektivnom ugovoru za državne službenike i namještenike (Narodne novine, broj 119/19) i Dodatka Temeljnog kolektivnom ugovoru za službenike i namještenike u javnim službama (Narodne novine, broj 123/19). Osnovice za plaće uvećane su za 2% od *1. siječnja 2020.*, a primijenjene su s isplatom plaća u veljači 2020.,
- **primjene povećanih koeficijenata složenosti poslova** za nastavno osoblje u osnovnim i srednjim školama i učeničkim domovima u razdoblju od *1. prosinca 2019. do 31. svibnja 2020.* za 3% temeljem Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama (Narodne novine, broj 119/2020),
- **primjene uvećane osnovne plaće** (za dodatak na plaću) za zaposlenicima u osnovnim i srednjim školama i učeničkim domovima koji ne obavljaju odgojno-obrazovni rad te zaposlenicima u ustanovama znanosti i visokog obrazovanja koji rade na administrativnim, tehničkim, stručnim i pomoćnim poslovima *za 3% od 1. prosinca 2019.* temeljem Sporazuma o dodatku na plaću zaposlenima u osnovnoškolskim i srednjoškolskim ustanovama te ustanovama u znanosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, broj 122/2019),
- **prenesenog učinka uvećanja dodataka i naknada** za zaposlenike u sustavu zdravstva i zdravstvenog osiguranja temeljem Dodatka II. Kolektivnom ugovoru za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja (Narodne novine, broj 92/19) koji se

primjenjuje od 1. rujna 2019. godine, a kojim su uvećani dodatci na posebne uvjete rada, položajni dodatci, naknade za pripravnost, liječnički dodatci te dodatci za odgovornost za život i zdravlje ljudi,

- **povećanje plaća policijskih službenika** temeljem Sporazuma o visini dodatka i dinamici isplate dodatka u osnovnoj plaći za policijske službenike za 3% koji se primjenjuje od *prosinca 2019. godine* s isplatom plaća u siječnju 2020.
- **povećanja plaća** zaposlenika u sustavu zdravstva i zdravstvenog osiguranja koji rade prekovremeno s obzirom da se temeljem Dodatka III. Kolektivnom ugovoru za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja (Narodne novine, broj 56/20) koji se primjenjuje od 1. travnja 2020. godine, za svaki odrađeni sat u prekovremenom radu, radnicima u postotku od osnovne plaće isplaćuje dodatak s osnova posebnih uvjeta rada, dodatak zbog iznimne odgovornosti za život i zdravlje ljudi, te uvećanje plaće za znanstveni stupanj magistra znanosti odnosno znanstveni stupanj doktora znanosti.

Također, rashodi za zaposlene u prvom polugodištu 2020. godine uvećani su i zbog isplate regresa za korištenje godišnjeg odmora u mjesecu lipnju 2020. godini dok je u 2019. godini isplaćen u mjesecu srpnju. Iznos regresa za korištenje godišnjeg odmora je uvećan s 1.250,00 kuna u 2019. godini na 1.500,00 kuna u 2020. godini temeljem Dodatka II. Kolektivnom ugovoru za državne službenike i namještenike (Narodne novine, broj 119/19) i Dodatka Temeljnem kolektivnom ugovoru za službenike i namještenike u javnim službama (Narodne novine, broj 123/19).

Materijalni rashodi

Materijalni rashodi u prvom polugodištu 2020. godine izvršeni su u iznosu od 6,3 milijarde kuna što predstavlja 43,9% planiranih sredstava. U odnosu na izvršenje prethodne godine, smanjeni su za 237,6 milijuna kuna odnosno 3,7%. Na visinu izvršenja kao i na samu strukturu materijalnih rashoda u prvom polugodištu 2020. godine utjecala je organizacija rada tijela državne uprave za vrijeme trajanja epidemije koronavirusa (COVID -19) te posljedice potresa koji je 22. ožujka 2020. godine pogodio Zagreb i okolicu.

Slijedom navedenoga, u strukturi materijalnih rashoda *Naknade troškova zaposlenima* izvršene su u iznosu od 577,6 milijuna kuna što je smanjenje u iznosu od 172,5 milijuna kuna odnosno 23,0% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Rashodi za materijal i energiju ostvareni su u iznosu od 2,3 milijarde kuna što predstavlja smanjenje u iznosu od 108,4 milijuna kuna u odnosu na prethodnu godinu ili 4,5%. U okviru ovih rashoda iznos od 1,6 milijardi kuna odnosi se na rashode za materijal i sirovine od čega se 1,2 milijarde kuna odnosi se na rashode za lijekove te pomoćni i sanitetski materijal čije je izvršenje uvećano za 68,4 milijuna kuna u odnosu na prethodnu godinu. U prvom polugodištu 2020. rashodi za energiju izvršeni su u iznosu od 408,7 milijuna kuna te su u odnosu na isto razdoblje prošle godine smanjeni za 47,3 milijuna kuna. Uredski materijal i ostali materijalni rashodi izvršeni su u iznosu od 152,2 milijuna kuna ili 12,8 milijuna više u odnosu na 2019. godinu i to radi povećanih rashoda za materijal za higijenske potrebe i njegu. Rashodi za materijal i dijelove za tekuće i investicijsko održavanje izvršeni su u iznosu od 64,4 milijuna kuna odnosno 89,9 milijuna kuna manje u odnosu na 2019. godinu.

Rashodi za usluge ostvareni su u iznosu od 3,0 milijarde kuna što predstavlja 42,6% planiranih rashoda za usluge u 2020. godini. U odnosu na 2019. godinu veći su za 3,0%

odnosno 87,7 milijuna kuna. Najveće povećanje evidentirano je na rashodima za računalne usluge te rashodima za zakupnine i najamnine.

Ostali nespomenuti rashodi poslovanja izvršeni su u iznosu od 370,0 milijuna kuna ili 46,5% planiranih rashoda na ovoj poziciji, a u odnosu na prethodnu godinu manji su za 17,1 milijun kuna.

Tablica 4. Materijalni rashodi u 2019. i 2020. godini

(u kunama)		Izvršenje I-VI 2019.	Plan 2020.	Izvršenje I-VI 2020.	Indeks I-VI 2020./ I-VI 2019.	Indeks I-VI 2020./ P 2020.
		1	2	3	4=3/1	5=3/2
32	Materijalni rashodi	6.501.409.134	14.283.319.892	6.263.858.640	96,3	43,9
321	Naknade troškova zaposlenima	750.019.862	1.300.597.845	577.551.269	77,0	44,4
322	Rashodi za materijal i energiju	2.419.522.563	5.086.542.651	2.311.129.215	95,5	45,4
323	Rashodi za usluge	2.900.783.695	7.009.140.485	2.988.478.725	103,0	42,6
324	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	43.947.744	91.696.196	16.660.368	37,9	18,2
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	387.135.270	795.342.715	370.039.063	95,6	46,5

Financijski rashodi

Financijski rashodi u prvom polugodištu 2020. godine izvršeni su u iznosu od 5,4 milijarde kuna što predstavlja 75,5% planiranih rashoda za 2020. godinu te su u odnosu na isto razdoblje prethodne godine veći za 113,1 milijun kuna. Najveći udio u ukupnom izvršenju financijskih rashoda od 86,6% čine kamate, odnosno rashodi za kamate na izdane vrijednosne papire i kamate na primljene kredite i zajmove koji su u odnosu na isto razdoblje prethodne godine manje za 8,7% odnosno 446,9 milijuna kuna.

Ostali financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 720,3 milijuna kuna te su u odnosu na isto razdoblje 2019. povećani za 559,9 milijuna kuna radi evidentiranja negativnih tečajnih razlika zbog primjene valutne klauzule te diskonta na izdane vrijednosne papire.

Subvencije

Rashodi za subvencije u prvom polugodištu 2020. godine izvršeni su u iznosu od 9,4 milijarde kuna što predstavlja 70,0% planiranih sredstava.

Najznačajniji iznos subvencija u prvom polugodištu 2020. godine isplaćen je unutar resora Ministarstva rada i mirovinskog sustava, s pozicija Hrvatskog zavoda za zapošljavanje unutar programa Aktivna politika tržišta rada, u iznosu od 5,8 milijardi kuna odnosno 84,4% planiranih sredstava. Unutar navedenog programa za aktivnost *Potpore za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenima koronavirusom (COVID-19)* utrošeno je 5,6 milijardi kuna. S obzirom na novonastalo stanje u gospodarstvu uvjetovano epidemijom koronavirusa (COVID-19), Hrvatski zavod za zapošljavanje započeo je 23. ožujka 2020. s provođenjem mjere - Potpora za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenima koronavirusom (COVID-19) kako bi se radnicima zadržala radna mjesta, odnosno osigurao ostanak u zaposlenosti. U prvom polugodištu 2020. godine potpora je isplaćena poslodavcima za tri mjeseca - ožujak, travanj i svibanj 2020. Također, unutar istog programa Aktivna politika tržište rada, u 2020. godini nastavljena je provedba tekućeg projekta OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. unutar kojeg se provode podprojekti Potpore za zapošljavanje teže zapošljivih skupina i edukacija nezaposlenih osoba, Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja za mlade, Provedba javnih radova za teže zapošljive skupine, Zadržavanje

radnika u zaposlenosti i sl. za koje je u prvom polugodištu 2020. godine izvršeno 172,5 milijuna kuna subvencija.

Subvencije u poljoprivredi izvršene su u iznosu od 2,7 milijardi kuna (58,1% plana). Za izravna plaćanja u poljoprivredi i mjere uređenja tržišta poljoprivrednih proizvoda izdvojeno je 1,6 milijardi kuna (48,7% od planiranog) od čega je 993,4 milijuna kuna financirano iz fondova Europske unije, dok je 610,2 milijuna kuna financirano iz nacionalnih sredstava. Za program ruralnog razvoja u prvom polugodištu 2020. godine plaćeno je 905,0 milijuna kuna (86,2% od planiranog) od čega 798,9 milijuna kuna iz fondova Europske unije i 106,2 milijuna kuna iz nacionalnih sredstava. Nadalje unutar resora Ministarstva poljoprivrede za programe državnih deminimis potpora i sufinanciranje infrastrukture za razvoj poljoprivrede u prvom polugodištu izdvojeno je 64,7 milijuna kuna odnosno 96,2% planiranih sredstava.

Subvencije isplaćene u resoru Ministarstva mora, prometa i infrastrukture izvršene su u iznosu od 546,1 milijun kuna što iznosi 50,7% planiranih sredstava. Za poticanje pomorskog putničkog prometa utrošeno je 152,2 milijuna kuna, dok je za provedbu ugovora o koncesijama (Bina-Istra, autoceste Zagreb - Macelj i Rijeka - Zagreb) utrošeno 207,0 milijuna kuna. Također, isplaćen je i drugi dio predujma za osiguranje nužne stabilizacije poslovanja društva Croatia Airlines d.d. u iznosu od 150,0 milijuna kuna (u 2019. isplaćen prvi dio predujma u iznosu od 100,0 milijuna kuna s pozicija proračunske zalihe). Nadalje, za očuvanje prometne povezanosti regija (domaći linijski zračni prijevoz) doznačeno je 24,2 milijuna kuna.

U odnosu na isto razdoblje prethodne godine subvencije su povećane za 5,7 milijardi kuna, odnosno 152,2%, što je prvenstveno rezultat:

- povećanja subvencija unutar resora Ministarstva rada i mirovinskog sustava za 5,6 milijardi kuna radi isplate potpora za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenima koronavirusom (COVID-19),
- povećanja subvencija unutar resora Ministarstva poljoprivrede za 323,5 milijuna kuna i to za program ruralnog razvoja za 278,7 milijuna kuna te financiranja programa državnih deminimis potpora i sufinanciranja infrastrukture za razvoj poljoprivrede u iznosu od 64,7 milijuna kuna te
- reklasifikacije sredstava namijenjenih HŽ Infrastrukturi d.o.o. i HŽ Putničkom prijevozu d.o.o. iz kategorije subvencija u kategoriju pomoći, od čega se najznačajniji iznos odnosi na program Razvoj i sigurnost kopnenog prometa u iznosu od 446,3 milijuna kuna.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna izvršene su u prvom polugodištu 2020. godine u iznosu od 14,1 milijardu kuna, odnosno 52,1% planiranih sredstava za 2020. godinu.

Najveći iznos rashoda u ovoj skupini odnosi se na rashode za zaposlenike osnovnih i srednjih škola koji su u prvom polugodištu 2020. godine izvršeni u ukupnom iznosu od 4,2 milijarde kuna odnosno 50,8% planiranih sredstava. Za doprinos Republike Hrvatske proračunu Europske unije izdvojeno je 2,2 milijarde kuna što predstavlja 67,4% planiranih sredstava, dok je za transfer proračunskih sredstava Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje izdvojeno ukupno 1,7 milijardi kuna odnosno 65,3% plana.

U prvom polugodištu 2020. godine za pripadajući dio naknade u cijeni goriva Hrvatskim cestama d.o.o., Hrvatskim autocestama d.o.o. i HŽ Infrastrukturi d.o.o. doznačeno je 1,7 milijardi kuna, što predstavlja 60,2% plana. Za upravljanje, organizaciju i regulaciju željezničkog prometa te poticanje željezničkog putničkog prijevoza izdvojeno je 446,0 milijuna kuna odnosno 50,3% planiranih sredstava.

Za dodatna sredstva izravnanja za decentralizirane funkcije izdvojeno je 732,7 milijun kuna odnosno 47,2% plana, dok je za kompenzacijske mjere jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave izdvojeno ukupno 287,5 milijuna kuna, od čega 34,0 milijuna kuna sukladno Zakonu o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te 253,5 milijuna kuna sukladno Zakonu o izvršavanju Državnog proračuna za 2020. godinu. Naime, sukladno Zakonu o izvršavanju Državnog proračuna za 2020. godinu jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave tijekom 2020. godine isplaćuju se pomoći u visini procijenjenog gubitka prihoda temeljem povećanja osnovnog osobnog odbitka sukladno izmjenama propisa kojima je uređeno oporezivanje dohotka, a koje su stupili na snagu 1. siječnja 2020. godine.

Za obavljanje poslova ureda državne uprave u županijama u prvom polugodištu 2020. godine izdvojeno je 154,5 milijuna kuna odnosno 50,0% planiranih rashoda. Izmjenama i dopunama Zakona o sustavu državne uprave omogućilo se županijama, odnosno upravnim tijelima županija povjeravanje poslova ureda državne uprave u županijama. Do 2020. godine u državnim proračunima sredstva namijenjena radu ureda državne uprave u županijama su bila iskazana po prirodnoj vrsti rashoda, a od 2020. godine navedena sredstva iskazuju se u okviru kategorije Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna.

Rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna financirani iz fondova Europske unije u prvom polugodištu 2020. izvršeni su u iznosu 1,9 milijardi kuna odnosno 42,3% plana. Najznačajnija sredstva izdvojena su za:

- programe iz resora Ministarstva zaštite okoliša i energetike (vodnokomunalni projekti i gospodarenje otpadom) 494,9 milijuna kuna,
- program ruralnog razvoja 323,9 milijuna kuna,
- za energetske učinkovitost u zgradarstvu 200,0 milijuna kuna,
- za izgradnju, rekonstrukciju, modernizaciju i elektrifikaciju željezničkih pruga 139,0 milijuna kuna,
- projekt cestovne povezanosti s južnom Dalmacijom 111,2 milijuna kuna,
- zaštitu kulturnih dobara 114,0 milijuna kuna,
- regionalnu konkurentnost i urbani razvoj 114,1 milijun kuna te,
- jačanje konkurentnosti gospodarstva kroz učinkovito korištenje EU sredstava 111,5 milijuna kuna.

U odnosu na izvršenje prethodne godine, pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna povećane su za 6,2 milijarde kuna što je rezultat:

- promjene metodologije iskazivanja rashoda za bruto plaće, doprinose i ostale rashode za zaposlenike osnovnih i srednjih škola koji se od 2020. godine iskazuju u okviru ove kategorije rashoda, a ne više u okviru rashoda za zaposlene te su isti izvršeni u ukupnom iznosu od 4,2 milijarde kuna,
- reklasifikacije sredstva namijenjenih HŽ Infrastrukturi d.o.o., HŽ Putničkom prijevozu d.o.o., Autocesti Rijeka-Zagreb d.d. i Hrvatskim autocestama d.o.o. iz kategorije subvencija i kategorije ostalih rashoda u kategoriju pomoći, od čega se najznačajniji

iznos odnosi na naknadu u cijeni goriva i za program Razvoj i sigurnost kopnenog prometa u iznosu od 1,0 milijardu kuna,

- više isplaćenog transfera Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje u iznosu od 400,0 milijuna kuna temeljem Odluke o utvrđivanju kriterija za raspored izvanrednih sredstava doznačenih Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje iz državnog proračuna koju je Ministarstvo zdravstva donijelo u ožujku 2020. za podmirenje dijela troškova dospjelih obveza dobavljačima lijekova i potrošnog medicinskog materijala po ročnosti,
- većeg izvršenja rashoda za kompenzacijske mjere jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 239,7 milijuna kuna,
- izvršenja rashoda za obavljanje poslova ureda državne uprave u županijama unutar navedene kategorije rashoda u iznosu od 154,5 milijuna kuna.

Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade

Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u prvom polugodištu 2020. godine izvršene su u iznosu od 25,6 milijardi kuna, što predstavlja 50,0% planiranih sredstava, a u usporedbi s prethodnom godinom povećane su za 1,2 milijarde kuna odnosno 4,8%.

Najveći iznos rashoda u ovoj skupini odnosi se na **mirovine i mirovinska primanja** koje su izvršene u iznosu od 20,9 milijardi kuna, odnosno 49,7% planiranih sredstava. Rashodi za mirovine i mirovinska primanja u prvom polugodištu 2020. godine financirani iz izvora 11 Opći prihodi i primici iznose 10,7 milijardi kuna od čega se na mirovine ostvarene prema posebnim propisima pod povoljnijim uvjetima odnosi 3,2 milijarde kuna, a na mirovine ostvarene prema općem propisu 7,5 milijardi kuna. Rashodi za mirovine i mirovinska primanja financirani iz izvora 21 Doprinosi za mirovinsko osiguranje iznose 10,2 milijarde kuna.

U odnosu na isto razdoblje 2019. godine mirovine su porasle za 740,1 milijun kuna radi:

- usklađivanja mirovina ostvarenih prema općem i posebnim propisima od 1. siječnja 2020. za 0,7%,
- prenesenog kumuliranog učinka promjene broja i strukture korisnika mirovina te usklađivanja mirovina iz 2019. godine.

Naknade u socijalnoj skrbi izvršene su u iznosu od 1,3 milijarde kuna, što čini 52,4% plana, i to najvećim dijelom za isplatu osobne invalidnine 330,4 milijuna kuna, za doplatu za pomoć i njegu 282,3 milijuna kuna, zajamčene minimalne naknade 195,6 milijuna kuna te za status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja 106,7 milijuna kuna. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine povećane su za 46,2 milijuna kuna.

Naknade za nezaposlene u prvom polugodištu 2020. godine izvršene su u iznosu od 633,0 milijuna kuna, odnosno 66,1% planiranih sredstava što je povećanje od 149,3 milijuna kuna u odnosu na 2019. godinu. Za **aktivnu politiku tržišta rada**, unutar ove skupine rashoda, izvršeno je 349,7 milijuna kuna što predstavlja 42,8% plana. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine rashodi za ovu namjenu bilježe povećanje od 143,3 milijuna kuna što je prvenstveno rezultat mjere aktivne politike zapošljavanja - potpore za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenima koronavirusom (COVID – 19) za isplatu doprinosa (Mirovinsko osiguranje - II stup) za koju je u prvom polugodištu 2020. godine isplaćeno 140,2 milijuna kuna.

Doplatak za djecu izvršen je u iznosu od 641,5 milijuna kuna, odnosno 48,5% plana, dok je za **dodatni porodiljni dopust i opremu za novorođeno dijete** izdvojeno 831,3 milijuna kuna, odnosno 48,3% plana. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine rashodi za ovu namjenu bilježe povećanje od 38,7 milijuna kuna što je rezultat Izmjena Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama koja su stupila na snagu 1. travnja 2020., a kojim je povećan maksimalni iznosa naknade plaće koja se isplaćuje za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta za zaposlene i samozaposlene roditelje, sa 120 posto proračunske osnovice mjesečno (3.991,20 kuna) na 170 posto proračunske osnovice (5.654,20 kuna). Također, smanjeno je i razdoblje trajanja prethodnog osiguranja (staž) zaposlenog ili samozaposlenog roditelja kao uvjeta za ostvarivanje toga prava.

Subvencije za stambene kredite izvršene su u iznosu od 117,0 milijuna kuna, odnosno 81,5% planiranih sredstava, što je u odnosu na prošlu godinu više za 44,7 milijuna kuna.

Tablica 5. Rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u prvom polugodištu 2019. i 2020. godine

(u kunama)	Izvršenje I-VI 2019.	Plan 2020.	Izvršenje I-VI 2020.	Indeks I-VI 2020./I-VI 2019.	Indeks I-VI 2020./P2020.
	1	2	3	4=3/1	5=3/2
37 Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	24.416.048.132	51.172.498.105	25.582.326.846	104,8	50,0
mirovine i mirovinska primanja	20.198.847.881	42.119.816.961	20.938.996.744	103,7	49,7
naknade u socijalnoj skrbi	1.270.677.693	2.514.668.103	1.316.899.532	103,6	52,4
- zajamčena minimalna naknada	218.688.468	408.000.000	195.649.080	89,5	48,0
- osobna invalidnina	298.909.145	564.196.267	330.377.066	110,5	58,6
- doplatak za pomoć i njegu	255.606.670	516.800.000	282.339.360	110,5	54,6
- status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja	101.372.757	217.200.000	106.733.725	105,3	49,1
doplatak za djecu	670.221.242	1.322.295.000	641.499.741	95,7	48,5
dodatni porodiljni dopust i oprema za novorođeno dijete	792.586.996	1.720.650.000	831.280.198	104,9	48,3
naknade nezaposlenima	483.726.470	958.000.000	633.010.696	130,9	66,1
aktivna politika tržišta rada	206.409.110	817.440.059	349.677.096	169,4	42,8
trajna prava (osobna invalidnina, obiteljska invalidnina, naknade i drugo)	326.304.122	655.500.000	325.489.507	99,8	49,7
subvencije za stambene kredite	72.285.594	143.454.000	116.951.219	161,8	81,5

Ostali rashodi

U prvom polugodištu 2020. godine ostali rashodi izvršeni su u iznosu od 2,9 milijardi kuna što čini 47,7% planiranih sredstava za 2020. godinu.

Najznačajniji ostali rashodi u prvom polugodištu 2020. godine izvršeni su u okviru razdjela Ministarstva poljoprivrede i to 868,5 milijuna kuna odnosno 66,9% planiranih sredstava. Za program ruralni razvoj izdvojeno je 714,9 milijuna kuna (71,0% plana), od čega je 558,8 milijuna kuna financirano iz fondova Europske unije, dok je 156,1 milijun kuna financirano iz nacionalnih sredstava. Program ruralni razvoj, osim na ovoj skupini rashoda, planira se i izvršava i na ostalim skupinama rashoda. Za iste u prvom polugodištu 2020. godine ukupno je izdvojeno 2,0 milijarde kuna, od čega je 1,7 milijardi kuna financirano iz fondova Europske unije, a 298,7 milijuna kuna iz nacionalnih sredstava. U odnosu na isto razdoblje 2019. godine za program ruralnog razvoja utrošeno je 534,4 milijuna kuna ili 35,9% više sredstava što je rezultat povećanog broja korisnika mjera ruralnog razvoja.

Nadalje, unutar ove kategorije rashoda za program ribarstva u prvom polugodištu 2020. godine izdvojeno je 80,3 milijuna kuna, od čega je 55,4 milijuna kuna financirano iz fondova Europske unije, dok je 24,9 milijuna kuna financirano iz nacionalnih sredstava.

Unutar resora Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta, u okviru Operativnog programa konkurentnost i kohezija 2014.-2020., dodijeljena su sredstava malim i srednjim poduzetnicima u iznosu od 406,9 milijuna kuna koja su u cijelosti financirana iz fondova Europske unije.

Nadalje, unutar resora Ministarstva zaštite okoliša i energetike u okviru Operativnog programa konkurentnost i kohezija 2014.-2020. za program Gospodarenje otpadom utrošeno je 113,8 milijuna kuna koji je u cijelosti financiran iz fondova Europske unije.

Na pozicijama Ministarstva mora, prometa i infrastrukture unutar ove kategorije rashoda izvršeno je 306,4 milijuna kuna od čega je za razvoj sustava pomorskog prometa, pomorskog dobra i luka te zaštitu okoliša od onečišćenja s pomorskih objekata izdvojeno 189,4 milijuna kuna. Za program Priprema i provedba projekata sufinanciranih sredstvima fondova Europske unije za Operativni program Konkurentnost i kohezija - prioriteta os 7. Povezanost i mobilnost u prvom polugodištu 2020. godine utrošeno je 94,0 milijuna kuna, od čega najviše za Zračnu luku Dubrovnik i unaprjeđenje lučke infrastrukture u funkciji obalnog linijskog pomorskog prometa.

Na pozicijama Ministarstva znanosti i obrazovanja unutar ove kategorije rashoda izvršeno je 240,3 milijuna kuna, od čega 67,3 milijuna kuna za program visokog obrazovanja u okviru kojeg se financiraju smještaj i prehrana studenata i podizanje studentskog standarda te za program ulaganja u znanstveno istraživačku djelatnost 90,2 milijuna kuna.

Za razvoj športa u prvom polugodištu 2020. godine izdvojeno je 98,6 milijuna kuna.

Nadalje, na pozicijama Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku unutar ove kategorije rashoda izvršeno je 123,0 milijuna kuna. Za program Podizanje kvalitete i dostupnosti socijalne skrbi izdvojeno je 57,3 milijuna kuna, od čega je 47,6 milijuna kuna financirano iz fondova Europske unije. U okviru ovoga programa sredstva se dodjeljuju za razvoj usluga osobne asistencije za osobe s invaliditetom, ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći te osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva. Za financijske potpore za programe i projekte usmjerene djeci s teškoćama i odraslim osobama s invaliditetom izdvojeno je 33,8 milijuna kuna.

Za financiranje ugovora s vjerskim zajednicama te sporazuma sa Svetom stolicom u prvom polugodištu 2020. godine ukupno je izdvojeno 165,0 milijuna kuna, za potporu političkim strankama 29,3 milijuna kuna, za program razvoj civilnog društva i suradnja s nevladinim organizacijama 46,7 milijuna kuna dok je za zaštitu prava nacionalnih manjina izdvojeno 64,0 milijuna kuna.

U usporedbi s prethodnom godinom ostali rashodi su smanjeni za 870,6 milijuna kuna odnosno 23,2% što je najvećim dijelom rezultat:

- reklasifikacije sredstva namijenjenih HŽ Infrastrukturi d.o.o. i Hrvatskim autocestama d.o.o. iz kategorije ostalih rashoda u kategoriju pomoći, od čega se najznačajniji iznos odnosi na naknadu u cijeni goriva u iznosu od 588,7 milijuna kuna,
- povećanja unutar resora Ministarstva poljoprivrede za 170,7 milijuna kuna od čega 126,8 milijuna kuna za program Ruralni razvoj,
- povećanja unutar resora Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta u okviru Operativnog programa konkurentnost i kohezija 2014.-2020. malim i srednjim

poduzetnicima za jačanje konkurentnosti gospodarstva i poduzetništva za 148,1 milijuna kuna te

- smanjenja izdvajanja za program energetske učinkovitosti u zgradarstvu u resoru Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja za 103,7 milijuna kuna.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u 2020. godini izvršeni su u iznosu od 2,2 milijarde kuna odnosno 38,4% plana što je za ovu skupinu rashoda uobičajena dinamika zbog procesa ugovaranja i izvođenja radova koji dolaze na naplatu u drugom dijelu godine.

Unutar ove kategorije rashoda, najznačajniji iznos od 1,4 milijarde kuna odnosi se na rashode za nabavu proizvedene dugotrajne imovine, od čega za rashode za postrojenje i opremu 867,8 milijuna kuna i to prvenstveno unutar razdjela Ministarstva obrane, Ministarstva znanosti i obrazovanja te Ministarstva zdravstva, dok je za rashode za građevinske objekte utrošeno 457,6 milijuna kuna (kapitalna ulaganja na sveučilištima i veleučilištima u Republici Hrvatskoj, kod Kliničkog bolničkog centra Rijeka te unutar resora Ministarstva obrane).

Nadalje, za rashode za nabavu proizvedene kratkotrajne imovine (strateške zalihe) utrošeno je 541,3 milijuna kuna od čega 399,7 milijuna kuna unutar resora Ravnateljstva za robne zalihe radi nabave opreme potrebne za borbu protiv koronavirusa (COVID -19) te 141,5 milijuna kuna za formiranje, skladištenje i upravljanje obveznim zalihama nafte i naftnim derivatima dok je za rashode za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini utrošeno 200,0 milijuna kuna.

U odnosu na izvršenje prethodne godine rashodi za nabavu nefinancijske imovine povećani su za 110,0%, odnosno 1,2 milijarde kuna od čega:

- 389,5 milijuna kuna unutar resora Ministarstva obrane za opremanje materijalno tehničkim sredstvima, kupovinu borbenog oklopnog vozila te izgradnju, rekonstrukciju i adaptaciju objekata,
- 372,0 milijuna kuna unutar resora Ravnateljstva za robne zalihe radi nabave opreme potrebne za borbu protiv koronavirusa (COVID -19) te
- 323,9 milijuna kuna unutar resora Ministarstva znanosti i obrazovanja za projekte radi provedbe cjelovite kurikularne reforme faza I i II uslijed provedbe aktivnosti nabave informatičke opreme za škole te za rashode za građevinske objekte i opremu kod sveučilišta i veleučilišta u Republici Hrvatskoj.

Ukupna visina i struktura izvršenih rashoda državnog proračuna u prvom polugodištu 2020. godine ukazuje na potrebu osiguranja dodatnih sredstva na određenim kategorijama rashoda.

U drugom polugodištu 2020. godine potrebno je osigurati dodatna sredstva za rashode za subvencije radi nastavka provedbe isplate potpora za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenima koronavirusom (COVID-19) za što će se dio sredstava osigurati iz fondova Europske unije.

Na rashodima za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna do kraja 2020. godine bit će potrebno osigurati dodatna sredstva u odnosu na planirana, i to prvenstveno radi

povećanog iznosa doprinosa Republike Hrvatske proračunu Europske unije uslijed izmjena i dopuna proračuna Europske unije objavljenih u srpnju i kolovozu. Svrha navedenih izmjena i dopuna je ažuriranje prihodovne strane proračuna Europske unije radi osiguravanja sredstava za financiranje COVID-19 mjera te potrebe za dodatnim plaćanjima za kohezijsku politiku nakon usvajanja dodatnih mjera za COVID-19 krizu. Nadalje, na ovoj kategoriji rashoda bit će potrebno osigurati dodatna sredstava za financiranje rashoda za zaposlene u osnovnim i srednjim školama radi primjene propisa kojima se uređuju plaće zaposlenika u osnovnim i srednjim školama.

Nadalje, dodatna sredstva potrebno je osigurati za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade, i to prvenstveno za naknade nezaposlenima i naknade u socijalnoj skrbi, odnosno za osobnu invalidninu i doplataka za pomoć i njegu kao i za naknade za status roditelja njegovatelja i njegovatelja osobe s invaliditetom budući je ista povećana s 2.500 na 4.000 kuna od lipnja 2020. godine.

Uštede se očekuju na materijalnim rashodima, ostalim rashodima te rashodima za nabavu nefinancijske imovine.

Nedostatna sredstva u državnom proračunu osigurat će se preraspodjelama s kategorija rashoda na kojima će se ostvariti uštede te izmjenama i dopunama državnog proračuna za 2020. godinu.

2. Rashodi po izvorima financiranja

Tablica 6. Izvršenje rashoda po izvorima financiranja

Izvor sredstava (u kunama)		Izvršenje I-VI 2020.
UKUPNO		77.082.585.928,93
1	Opći prihodi i primici	51.553.441.464,96
2	Doprinosi	10.436.421.446,88
3	Vlastiti prihodi	428.619.428,39
4	Prihodi za posebne namjene	5.713.919.845,50
5	Pomoći	8.681.148.439,98
6	Donacije	69.806.144,32
7	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	114.955.414,66
8	Namjenski primici od zaduživanja	84.273.744,24

Od ukupno izvršenih rashoda u iznosu od 77,1 milijardi kuna u prvom polugodištu 2020. godine, najveći iznos od 51,5 milijardi kuna financirano je iz izvora Opći prihodi i primici, dok su rashodi financirani iz izvora financiranja Doprinosi izvršeni u iznosu od 10,4 milijardi kuna.

Rashodi financirani iz izvora Prihodi za posebne namjene izvršeni su u iznosu od 5,7 milijardi kuna. U okviru navedenog izvora najveći iznos rashoda od 5,5 milijardi kuna financiran je iz podizvora Ostali prihodi za posebne namjene. Iz podizvora Prihodi od igara na sreću financirano je 224,0 milijuna kuna rashoda.

U prvom polugodištu 2020. godine iz izvora Pomoći financirano je 8,7 milijardi kuna rashoda, od čega je 8,5 milijardi kuna financirano iz fondova Europske unije (Europski fond za regionalni razvoj 2,3 milijarde kuna, Europski socijalni fond 2,3 milijarde kuna, Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj 1,7 milijardi kuna, Europski poljoprivredni jamstveni fond 1,0 milijarda kuna, Kohezijski fond 850,8 milijuna kuna, itd.).

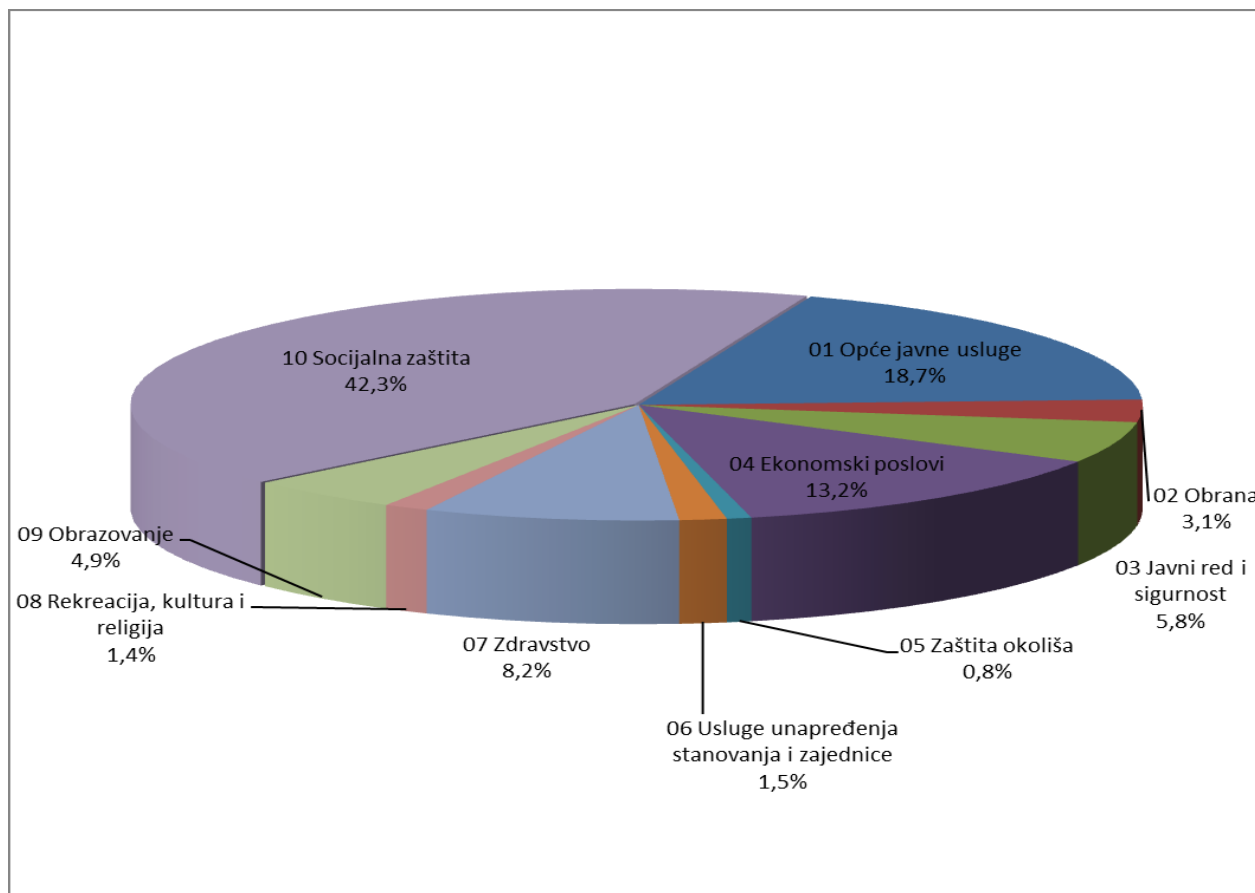
Iz fondova Europske unije, osim rashoda, financirani su i izdaci u ukupnom iznosu od 504,3 milijuna kuna od čega se najznačajniji iznos od 451,1 milijuna kuna odnosi na izdatke za dane zajmove trgovačkim društvima i obrtnicima izvan javnog sektora (ESIF jamstva i ESIF mikro i mali zajmovi unutar Operativnog Programa Konkurentnost i Kohezija – financijski instrumenti 2014.-2020.) te 53,2 milijuna kuna izdatke za depozite i jamčevne pologe (ESIF fond rizičnog kapitala unutar Operativnog Programa Konkurentnost i Kohezija 2014.-2020.)

3. Rashodi po funkcijskoj klasifikaciji

Sa ciljem povećanja transparentnosti korištenja proračunskih sredstava prema namjeni, u nastavku se u okviru polugodišnjeg izvještaja o izvršenju državnog proračuna daje prikaz rashoda po funkcijskoj klasifikaciji. Brojčane oznake i nazivi funkcijske klasifikacije preuzeti su iz međunarodne klasifikacije funkcija države (COFOG) Ujedinjenih naroda – Klasifikacija rashoda u skladu s namjenom.

U prvom polugodištu 2020. godine najveći udio rashoda državnog proračuna prema funkcijskoj klasifikaciji odnosi se na socijalnu zaštitu 42,3%, nakon čega slijede rashodi za opće javne usluge 18,7%.

Grafikon 3. Rashodi po funkcijskoj klasifikaciji

Tablica 7. Rashodi poslovanja i rashodi za nabavu nefinancijske imovine iskazani po namjenama-funkcijskoj klasifikaciji

Funkcijska klasifikacija (u kunama)		Izvršenje I-VI 2020.
		HRK
UKUPNO		77.082.585.928,93
01	Opće javne usluge	14.413.349.713,63
011	Izvršna i zakonodavna tijela, financijski i fiskalni poslovi	4.110.165.918,22
013	Opće usluge	350.122.727,28
015	Istraživanje i razvoj: Opće javne usluge	413.791.722,58
016	Opće javne usluge koje nisu drugdje svrstane	133.237.685,68
017	Transakcije vezane za javni dug	4.886.178.973,57
018	Prijenosi općeg karaktera između različitih državnih razina	4.519.852.686,30
02	Obrana	2.419.897.534,74
021	Vojna obrana	2.329.276.181,25
023	Inozemna vojna pomoć	90.621.353,49
03	Javni red i sigurnost	4.451.153.750,05
031	Usluge policije	2.640.574.786,67
032	Usluge protupožarne zaštite	148.608.530,40
033	Sudovi	906.625.458,96
034	Zatvori	283.139.722,96
036	Rashodi za javni red i sigurnost koji nisu drugdje svrstani	472.205.251,06
04	Ekonomski poslovi	10.209.017.926,01
041	Opći ekonomski, trgovački i poslovi vezani uz rad	665.812.126,27
042	Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo i lov	4.421.475.668,66
043	Gorivo i energija	25.000.000,00
044	Rudarstvo, proizvodnja i građevinarstvo	82.904.788,27
045	Promet	3.479.294.757,20
046	Komunikacije	2.906.523,44
047	Ostale industrije	69.029.021,55
048	Istraživanje i razvoj: Ekonomski poslovi	356.309.654,44
049	Ekonomski poslovi koji nisu drugdje svrstani	1.106.285.386,18
05	Zaštita okoliša	608.980.993,23
053	Smanjenje zagađivanja	1.360.812,41
054	Zaštita bioraznolikosti i krajolika	261.588.088,90
055	Istraživanje i razvoj: Zaštita okoliša	1.359.376,71
056	Poslovi i usluge zaštite okoliša koji nisu drugdje svrstani	344.672.715,21
06	Usluge unapređenja stanovanja i zajednice	1.165.851.963,05
061	Razvoj stanovanja	227.063.424,21
062	Razvoj zajednice	536.470.745,24
063	Opskrba vodom	402.317.793,60
07	Zdravstvo	6.308.701.954,23
072	Službe za vanjske pacijente	8.839.477,25
073	Bolničke službe	4.140.446.710,40
074	Službe javnog zdravstva	94.466.070,12
075	Istraživanje i razvoj zdravstva	24.604.156,34
076	Poslovi i usluge zdravstva koji nisu drugdje svrstani	2.040.345.540,12
08	Rekreacija, kultura i religija	1.110.015.365,36
081	Službe rekreacije i sporta	140.176.144,56
082	Službe kulture	725.217.764,18
083	Službe emitiranja i izdavanja	20.625,00
084	Religijske i druge službe zajednice	243.495.479,33
086	Rashodi za rekreaciju, kulturu i religiju koji nisu drugdje svrstani	1.105.352,29
09	Obrazovanje	3.799.723.592,20
091	Predškolsko i osnovno obrazovanje	53.125.542,85
092	Srednjoškolsko obrazovanje	150.584.784,14
094	Visoka naobrazba	2.541.724.901,23
095	Obrazovanje koje se ne može definirati po stupnju	266.999.916,28
096	Dodatne usluge u obrazovanju	58.153.133,02
097	Istraživanje i razvoj obrazovanja	720.043.072,68
098	Usluge obrazovanja koje nisu drugdje svrstane	9.092.242,00
10	Socijalna zaštita	32.595.893.136,43
101	Bolest i invaliditet	5.560.941.050,53
102	Starost	14.122.429.040,72
103	Slijednici	2.617.004.079,94
104	Obitelj i djeca	1.843.353.990,79
105	Nezaposlenost	6.720.713.180,93
107	Socijalna pomoć stanovništvu koje nije obuhvaćeno redovnim socijalnim programima	729.827.211,97
108	Istraživanje i razvoj socijalne zaštite	25.192.115,70
109	Aktivnosti socijalne zaštite koje nisu drugdje svrstane	976.432.465,85

RAČUN FINANCIRANJA DRŽAVNOG PRORAČUNA

U razdoblju od siječnja do lipnja 2020. godine ukupni prihodi (prihodi poslovanja i prihodi od prodaje nefinancijske imovine) ostvareni su u iznosu od 60,4 milijardi kuna, a rashodi (rashodi poslovanja i rashodi za nabavu nefinancijske imovine) u iznosu od 77,1 milijardu kuna.

U nastavku daje se prikaz plana i izvršenja računa prihoda i rashoda državnog proračuna i plana i izvršenja računa financiranja za razdoblje siječanj - lipanj 2020. godine.

Tablica 8. Račun prihoda i rashoda i Račun financiranja za razdoblje siječanj - lipanj 2020. godine

A. Račun prihoda i rashoda

(u kunama)	Plan 2020.	Izvršenje I-VI 2020.	Indeks Izvršenje I-VI 2020./Plan 2020.
	1	2	3=2/1
Prihodi poslovanja	121.179.882.890	60.076.852.629	49,6
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	770.378.781	280.000.563	36,3
Ukupno prihodi	121.950.261.671	60.356.853.192	49,5
Rashodi poslovanja	141.521.626.126	74.868.422.072	52,9
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	5.770.433.304	2.214.163.857	38,4
Ukupno rashodi	147.292.059.430	77.082.585.929	52,3
Razlika - višak/manjak	-25.341.797.759	-16.725.732.737	66,0

B. Račun financiranja

(u kunama)	Plan 2020.	Izvršenje I-VI 2020.	Indeks Izvršenje I-VI 2020./Plan 2020.
	1	2	3=2/1
Primici od financijske imovine i zaduživanja	63.412.227.716	53.804.603.814	84,8
Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	38.141.583.548	19.946.265.234	52,3
Prijenos depozita iz prethodne godine	7.188.287.547	7.188.287.547	100,0
Planirani prijenos depozita u naredno razdoblje	-7.117.133.956	-24.320.893.391	341,7
Neto financiranje	25.341.797.759	16.725.732.737	66,0
Višak/manjak + neto financiranje	0	0	

Sljedeća tablica daje prikaz strukture plana i izvršenja računa financiranja državnog proračuna za razdoblje siječanj - lipanj 2020. godine.

Tablica 9. Račun financiranja

(u kunama)	Plan 2020.	Izvršenje I-VI 2020.	Indeks I-VI 2020./Plan 2020.
	1	2	3=2/1
NETO FINANCIRANJE	25.341.797.759	16.725.732.737	66,0
Prijenos depozita iz prethodne godine	7.188.287.547	7.188.287.547	100,0
Prijenos depozita u narednu godinu	-7.117.133.956	-24.320.893.391	341,7
PRIMICI OD FINACIJSKE IMOVINE I ZADUŽIVANJA	63.412.227.716	53.804.603.814	84,8
PRIMLJENI POVRATI GLAVNICA DANIH ZAJMOVA I DEPOZITA	378.537.000	3.227.547.290	852,6
PRIMICI OD IZDANIH VRIJEDNOSNIH PAPIRA	47.403.302.882	41.021.510.380	86,5
Trezorski zapisi (neto)	0	0	
Obveznice	47.403.302.882	41.021.510.380	86,5
PRIMICI OD PRODAJE DIONICA I UDJELA U GLAVNICI	60.150.000	64.356.605	107,0
PRIMICI OD ZADUŽIVANJA	15.570.237.834	9.491.189.539	61,0
Primljeni krediti i zajmovi od međunarodnih organizacija, institucija i tijela EU te inozemnih vlada	8.660.237.834	1.386.333.176	16,0
Primljeni krediti i zajmovi od kreditnih i ostalih financijskih institucija u javnom sektoru	600.000.000	594.856.364	99,1
Primljeni krediti i zajmovi od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora	6.310.000.000	7.510.000.000	119,0
IZDACI ZA FINACIJSKU IMOVINU I OTPLATE ZAJMOVA	38.141.583.548	19.946.265.233	52,3
IZDACI ZA DANE ZAJMOVE I DEPOZITE	9.467.308.307	3.278.452.962	34,6
IZDACI ZA DIONICE I UDJELE U GLAVNICI	167.740.351	115.381.398	68,8
IZDACI ZA OTPLATU GLAVNICE PRIMLJENIH KREDITA I ZAJMOVA	5.506.372.165	3.646.429.361	66,2
Otplata glavnice primljenih kredita i zajmova od međunarodnih organizacija, institucija i tijela EU te inozemnih vlada	766.644.446	381.379.265	49,7
Otplata glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija u javnom sektoru	1.846.762.271	1.665.296.293	90,2
Otplata glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora	2.892.965.448	1.599.524.444	55,3
Otplata glavnice primljenih zajmova od trgovačkih društava i obrtnika izvan javnog sektora	0	229.359	0,0
IZDACI ZA OTPLATU GLAVNICE ZA IZDANE VRIJEDNOSNE PAPIRE	23.000.162.725	12.906.001.513	56,1
Izdaci za otplatu glavnice za izdane trezorske zapise (neto)	3.467.000.000	684.813.313	19,8
Izdaci za otplatu glavnice za izdane obveznice	19.533.162.725	12.221.188.200	62,6

Ukupni **primici od financijske imovine i zaduživanja** u razdoblju od siječnja do lipnja 2020. godine ostvareni su u iznosu od 53,8 milijardi kuna čime su financirani izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova te manjak državnog proračuna. Više ostvareni primici u promatranom razdoblju koristit će se za podmirenje izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova koji dospijevaju u drugom polugodištu 2020. godine i financiranje manjka državnog proračuna.

U strukturi ukupnih primitaka od financijske imovine i zaduživanja, 41,0 milijardi kuna odnosi se na *primitke od izdanih vrijednosnih papira*, 9,5 milijardi kuna na *primitke od zaduživanja*, 3,2 milijarde kuna na *primljene povrate glavnica danih zajmova i depozita*, i 64,4 milijuna kuna na *primitke od prodaje dionica i udjela u glavnici*.

U strukturi *primljenih povrata glavnica danih zajmova i depozita* u razdoblju od siječnja do lipnja 2020., 2,5 milijardi kuna se odnosi na primitke od povrata depozita i jamčevnih pologa odnosno na primitak od povrata depozita oročenog u prosincu 2019., 574,6 milijuna kuna na primitke (povrate) glavnice zajmova danih trgovačkim društvima i obrtnicima izvan javnog sektora, 119,5 milijuna kuna na povrate zajmova danih drugim razinama vlasti, 70,4 milijuna kuna na primitke (povrate) glavnice zajmova danih neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima, a 0,8 milijuna kuna na primitke (povrate) glavnice zajmova danih trgovačkim društvima u javnom sektoru.

Primici od izdanih vrijednosnih papira ostvareni su u iznosu od **41,0 milijardi kuna**, a odnose se na obveznice izdane na domaćem i inozemnom tržištu kapitala.

U veljači 2020. godine Republika Hrvatska realizirala je na domaćem tržištu kapitala istovremeno tri tranše obveznica u ukupnom iznosu od 15,0 milijardi kuna i to: petogodišnju obveznicu s dospijećem 2025. godine u nominalnom iznosu od 5,0 milijardi kuna, uz godišnju kamatnu stopu od 0,25%, dvadesetogodišnju obveznicu s dospijećem 2040. godine u nominalnom iznosu od 800,0 milijuna EUR-a, uz godišnju kamatnu stopu od 1,25%, te drugu tranšu obveznice u nominalnom iznosu od 4,0 milijarde kuna s dospijećem 2034. godine, uz godišnju kamatnu stopu od 1,00%. Sredstva prikupljena ovim izdanjima obveznica upotrijebljena su prvenstveno za refinanciranje dviju obveznica izdanih po znatno višim kamatnim stopama 2010. godine s dospijećem 5. ožujka 2020. godine u iznosu od 5,0 milijardi kuna i iznosu od 1,0 milijardi EUR-a pri čemu su ostvarene značajne uštede na kamatama.

Nadalje, u svibnju 2020. godine Republika Hrvatska realizirala je na domaćem tržištu kapitala obveznicu u iznosu od 1,445 milijardi EUR-a (10,9 milijardi kuna) s dospijećem 2027. godine uz godišnju kamatnu stopu od 0,75%. Sredstva prikupljena ovim izdanjem obveznice korištena su za financiranje povećanih potreba državnog proračuna izazvanih krizom uslijed pandemije COVID-19.

U lipnju 2020. godine Republika Hrvatska realizirala je na međunarodnom tržištu kapitala obveznicu u ukupnom nominalnom iznosu od 2,0 milijardi EUR-a (15,1 milijardi kuna) s dospijećem 2031. godine uz godišnju kamatnu stopu od 1,5%. Sredstva prikupljena ovim izdanjem iskorištena su za refinanciranje obveznice koja je dospjela u srpnju 2020., u iznosu od 1,25 milijardi USD s kamatom od 6,625%, čime će se ostvariti značajne uštede na rashodima za kamate. Preostali dio izdanja iskoristit će se za financiranje mjera za pomoć gospodarstvu pogođenom pandemijom COVID-19.

Primici od prodaje dionica i udjela u glavnici, ostvareni u iznosu od 64,4 milijuna kuna i to: 60,1 milijun kuna od prodaje dionica u vlasništvu Republike Hrvatske i 4,2 milijuna kuna od prodaje dionica u vlasništvu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. Sredstva od prodaje dionica uplaćena su u državni proračun od strane Centra za restrukturiranje i prodaju koji u svojstvu zakonskog zastupnika, temeljem Zakona o upravljanju državnom imovinom, upravlja dionicama i udjelima čije je imatelj ili ovlaštenik Republika Hrvatska i Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.

U okviru **primitaka od zaduživanja**, ostvarenih u ukupnom iznosu od 9,5 milijardi kuna, najveći dio u iznosu od 7,5 milijardi kuna odnosi se na primljene kredite od kreditnih institucija i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora, dok se iznos od 594,9 milijuna kuna odnosi na primljene kredite i zajmove od kreditnih i ostalih financijskih institucija u javnom sektoru. Pored navedenog, u okviru iste skupine računa evidentirani su i primljeni zajmovi od Europske investicijske banke u iznosu od 678,8 milijuna kuna za projekt sufinanciranja EU fondova, 132,7 milijuna kuna na primljene zajmove od Svjetske banke te 70,5 milijuna kuna na primljene zajmove od Razvojne banke Vijeća Europe.

U razdoblju od siječnja do lipnja 2020. godine **izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova** iznose 19,9 milijardi kuna, od čega su izdaci za dane zajmove i depozite 3,3 milijarde kuna, izdaci za dionice i udjele u glavnici 115,4 milijuna kuna, izdaci za otplatu

glavnice primljenih kredita i zajmova 3,6 milijardi kuna, a izdaci za otplatu glavnice za izdane vrijednosne papire 12,9 milijardi kuna.

Izdaci za dane zajmove i depozite izvršeni su u ukupnom iznosu od 3,3 milijarde kuna, od čega se najznačajniji iznos od 2,6 milijardi kuna odnosi na izdatke za dane zajmove drugim razinama vlasti. Naime, u okviru ove podskupine, između ostalog, evidentirana su sredstva beskamatnih zajmova dodijeljena jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje kojima su uslijed povrata, odnosno odgode plaćanja i/ili obročne otplate poreza na dohodak, prireza porezu na dohodak i doprinosa smanjeni prihodi, a sve s ciljem zadržavanja održivosti financiranja na cijelom području Republike Hrvatske tijekom razdoblja trajanja pandemije koronavirusa. Za razdoblje od ožujka – lipnja 2020. godine sredstva beskamatnih zajmova za odgođena plaćanja poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak isplaćena su jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 435,2 milijuna kuna. Nadalje, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave isplaćena su sredstva beskamatnog zajma i po osnovi povrata poreza i prireza na dohodak po godišnjem obračunu za 2019. godinu u ukupnom iznosu od 712,5 milijuna kuna. Za isto razdoblje uslijed odgode plaćanja doprinosa za zdravstveno osiguranje Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje isplaćen je iznos od 1,4 milijarde kuna kao beskamatni zajam.

Nadalje, u okviru izdataka za dane zajmove i depozite, na podskupini izdaci za dane zajmove trgovačkim društvima i obrtnicima izvan javnog sektora, evidentiran je iznos od 482,2 milijuna kuna. Isplaćena sredstva uglavnom se odnose na financijske instrumente sufinancirane iz sredstava strukturnih i investicijskih fondova Europske unije (kreditni za rast i razvoj, programi malih i mikro zajmova, programi ruralnog razvoja u sektoru gospodarstva, poduzetništva i poljoprivrede). Zbog nastale situacije uzrokovane pandemijom COVID-19, kao pomoć subjektima malog gospodarstva koji su pogođeni pandemijom koronavirusa uveden je novi financijski instrument (COVID-19 zajam za obrtna sredstva) a isti je u cijelosti financiran iz sredstava Europskog fonda za regionalni razvoj. U prvom polugodištu 2020. godine za navedene namjene isplaćena su sredstva u visini od 247,6 milijuna kuna.

Izdaci za dionice i udjele u glavnici izvršeni su u ukupnom iznosu od 115,4 milijuna kuna, od čega se 49,7 milijuna kuna odnosi na uplatu temeljnog kapitala mirovinskom osiguravajućem društvu osnovanog od strane Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 32,8 milijuna kuna na ulaganje u fondove za gospodarsku suradnju i naknade društvima za upravljanje, dok se iznos od 25,0 milijuna kuna odnosi na uplatu osnivačkog kapitala Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak.

U strukturi **izdataka za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova** koji iznose 3,6 milijardi kuna, 1,7 milijardi kuna odnosi se na otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija u javnom sektoru, 1,6 milijardi kuna na otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora, a 381,4 milijuna kuna na otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova od međunarodnih organizacija, institucija i tijela EU te inozemnih vlada.

U okviru podskupine otplata glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija u javnom sektoru izvršenih u iznosu od 1,7 milijardi kuna najznačajniji iznos od 1,5 milijardi kuna odnosi se na otplatu glavnice kredita Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak.

U okviru podskupine otplate glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora, izvršenih u iznosu od 1,6 milijardi kuna, između ostalog, evidentirane su otplate dijela glavnice sindiciranog kredita Privredne banke Zagreb d.d. u iznosu od 539,0 milijuna kuna (71,2 milijuna EUR-a), otplate dijela glavnice kredita Privredne banke Zagreb d.d. 100 milijuna EUR-a u iznosu od 376,6 milijuna kuna, te otplate dijela glavnice kredita OTP banke d.d. u iznosu od 150,0 milijuna kuna.

U okviru podskupine otplate glavnice primljenih kredita i zajmova od međunarodnih organizacija, institucija i tijela EU te inozemnih vlada najznačajniji iznos od 38,0 milijuna kuna odnosi se na otplatu glavnice zajma IBRD 74500-HR PAL II, iznos od 33,2 milijuna kuna na otplatu glavnice zajma CEB 1751 Projekt financiranja vodokomunalne infrastrukture, te 32,9 milijuna kuna na otplatu glavnice zajma IBRD 74530 Unutarnje vode.

Izdaci za otplatu glavnice za izdane vrijednosne papire evidentirani su u iznosu od 12,9 milijardi kuna od čega se iznos od 684,8 milijuna kuna odnosi na izdatke za otplatu glavnice za izdane trezorske zapise (neto). Iznos od 12,2 milijarde kuna u cijelosti se odnosi na izdatke za otplatu glavnice za izdane obveznice u zemlji.